

GAZETA TRANSILVANIEI

590
(2 ex.)
Onor. Biblioteca Universității
H. H. R. 1941

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GILBARIȚIU ȘI SFÎNȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

RED. ADMINISTRAȚIA

BRĂȘOV
B-dul REGE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 67

11 Septembrie 1941

Anul 104

Incepe școala

de V. Branisce

Un nou an școlar începe. Un an de renunțări și sacrificii, pentru că frământările actuale se răsfrâng și în lumea celor mici, în lumea școlărilor.

Pâcuri, pâcuri de copii așteaptă cu înfrigurare emoția celor dintâi zile de școală. Alții, mai mari, căliți în greutăți, se reîntorc potoliți la datorie.

Dar anul acesta, nu toți școlarii împărtășesc fiorul sfânt al acestei emoții.

În ziua începutului de an, multe porți au rămas zăvorțite, multe școli transformate în spitale și-au amânat deschiderea cursurilor.

Pe peretele, unde în fața hărții, degetele tremurătoare încercau să desci-freze cursul Nistrului, sau al Bugului, se înșirue astăzi paturi albe, în care se refac, cei ce cu sângele lor au dat nou curs apelor noastre.

În locul zumzetului de copii, ce e-vocau, mai mult prin vorbe, lipsite de o mai adâncă înțelegere, paginile de glorie ale trecutului, domnește astăzi o tăcută reculegere a celor ce prin fapta lor au făurit prezentul.

Din atmosfera de odinioară a școlii n'a mai rămas nimic. Lipsesc cărțile, caietele, catedra, profesorii și elevii.

Dar în locul literei moarte se desfășoară povestea neamului. Fiecare rănit aduce o pagină vie de eroică încordare, pentru desrobirea pământului sfânt.

Cel de aici a fost lovit în clipa când înfrunța vadul blestemat al Prutului, celălalt a ajuns până la malurile Nistrului, altul a străbătut mănoasa câmpie a Ucrainei, iar camaradul de colo a luptat la mare pentru încercuirea Odesii.

Fiecare din ei aduce o fărâșă din cea mai sublimă lecție, o fărâșă de de-săvârșit patriotism și de totală integrare a individului în permanentele interese ale neamului.

Astăzi avem nevoie, mai mult decât de ori ce, de această școală a realității românești. Până când pământul strămoșilor noștri poartă urme de cutropitori, până când graiul românesc nu poate să răsune în voie în ori ce că-tun, trebuie să vorbească tunul.

Și sacrificiul pe care-l aduc astăzi școlile-spitale, lipsind dela apelul înce-putului de an școlar, nu va întârzia să-și aducă roadele, în clipa când prin erois-mul armatei se va încheia seria drepte-lor noastre revendicări.

În ziua aceea, — și va veni și ziua aceea — toate școlile își vor deschide iar larg porțile pentru ca să pri-mească cu aceeași dragoste pe toți cei însetați de lumină și adevăr.

UN EXAMEN CULTURAL

de I. Bozdog

Tribuna Ardealului — singurul or-gan de presă al fraților rămași încă sub stăpânirea străină — a avut de trecut pe ziua de 1 Septembrie un examen.

Redacția și administrația au fost puse în fața ordinului Ministerial No. 4600—1941 M. E. prin care se regle-mentează și unifică dimensiunile, nu-mărul paginilor, prețul abonamentului și cel de punere în comerț al tuturor produselor de presă din Ungaria.

Nu mai pot apare decât ziare de anumit tip. S'a introdus standardizarea lor și a prețului de desfacere stabilit pentru numerele de peste săptămână 10 fileri, iar al numerelor de Dumineca 16 fileri, să le vină mai ieftin țărănilor, care sunt cetitorii obișnuiți ai nume-relor de sărbători.

Conform acestei ordonanțe nici un editor de ziare sau publicații săptămă-nale nu are voie să facă reduceri la prețul de abonament, nici pentru preoți și învățători și nici pentru țărănime.

Intervențiile singurului editor rom-ân de hrană spirituală și informație pentru cei un milion și jumătate de frați români, au rămas zadarnice.

Excepții nu se pot face doar, căci ele ar constitui privilegiu, pe care o țară civilizată nu le poate admite. Pe semne, dragă Doamne, să nu se facă deosebiri cu aceeași hrană și să se creeze clase sociale, de care în acel colț binecuvântat de Dumnezeu, nu există.

Gazeta — spune editorialul din 31 August — a ales o cale și un tip din cele fixate, care să poată servi și interesele cetitorilor săi, dar să nu-i impună nici ei sarcini materiale, care la un moment dat să nu le poată suporta, periclitându-i prin aceasta existența.

Partea primă a examenului a fost trecută deci, cu multă strângere de inimă, rămânând acum să-l treacă și frunzații satelor.

Aceste mijloace culturale dulcege și legale sunt uimitoare numai pentru cei ce nu cunosc eforturile acelei țări, din

ultimii 50—60 de ani, depuse pentru ri-dicarea uniformă a stărilor culturale.

Așa, spre exemplu, voi reaminti cazul școlilor confesionale de pe vre-muri. Pentru ca țărănimea să se lepede de ele mai ușor și „să do-rească” școli de stat: s'au adus legi de unificare pentru salarizarea învă-țătorilor. Art. de lege XXVII—1907 a contelui Apponyi fixa pentru orice sus-ținător de școală obligația să asigure unui învățător minimul de 1600 cor., salar, plus altă mie gradațiile. Ca învă-țător nu putea figura decât unul defi-nitiv. Școala trebuia să aibă dimensi-unile strict prevăzute de lege și să fie înzestrată cu materialul didactic procu-rat din atelierele statului, care revenea în medie la altă mie de coroane. Ca situația învățătorului să fie mai asigu-rată, trebuia să i se clădească și locu-ința din anumit număr prescris de în-căperi. Cine nu se conformează: *dispare!*

Așa au dispărut rând pe rând su-tele de școli, iar pentru cele rămase s'a adus la 1910 altă lege, modificată la 1911 și apoi la 1913, care, toate, în esență, prevedeau ridicarea salariilor învățătoresți. În 1915—1916, în cursul războiului mondial, legea mai adaugă pen-tru susținător: ajutor familial, de răz-boiu, adaus de scumpete etc., așa, că lea-fa standard se ridică la 6—8000 coroane.

Cine nu poate plăti: închide și statul e dispus să asigure lumina și cultura.

Preoții și învățătorii de azi — fără ajutoare dela stat — vor trebui deci să-și strângă batierele pungi și să scoată penghei și mai mulți, iar țărănii sunt obligați la același tarif cu domni.

Măsura e bine aleasă și noi sun-tem siguri că și partea a doua a exa-menului va reuși strălucit.

Își vor trage dela gură un ban mai mult la zi, dar sufletul românesc va continua să se hrănească!

Ce ar fi să se introducă și la noi prețuri standard pentru produsele de presă maghiară?

Numai întregire

de Dr. D. Chirculescu

Popoarele, care trăesc în regiuni bogate, în îndestulare, fără a fi nevoite să se străduiască peste măsură spre a-și asigura existența, sunt cuprinse cu încetul de lăncezeală, își pierd idealurile și însușirile eroice. Aceasta e legea firii. Virtuțile eroice, caracterele de fier ale unui popor se formează și se mențin numai în luptă cu greutățile. Și numai așa.

Vieța noastră din ultimii douăzeci de ani, caracterizată prin folosirea bo-gățiilor pământului nostru, ne-a dus pe noi, Români, la inevitabila moleșire a celor ce nu mai au nimic de dorit, ni-mic de realizat, nimic de cucerit. Și re-zultatele le cunoaștem. În schimb, în fața loviturilor primite, sufletele noastre s'au oțelit, crezurile noastre s'au îndărjit, idealurile au reinviat: avem pentru ce lupta. Ne-am recăpătat sănătatea ca neam.

Putem trage de aci învățăminte pentru viitorul apropiat:

Din lupta de foc și oțel pe care o ducem astăzi contra dușmanilor Neamu-lui, să ne ferim de a ne mări bogățiile peste măsură, căci ele ne-ar duce din nou la o prea mare îndestulare, la o și mai mare moleșală ca în trecut, și, deci, la o nouă catastrofă națională.

Granițele noastre etnice închid în-lăuntrul lor bogății îndestulătoare care, rațional exploatate și cu străduință, a-jung, nu pentru un popor de peste 20.000.000, ca cel al nostru de azi, dar chiar pentru o populație dublă.

Fapt este că poporul românesc, odată adunat în întregime în aceste granițe etnice, nu are nevoie să facă astăzi o politică de expansiune, de cu-ceriri de pământuri străine. Un imperi-alism românesc, azi, nu are înțeles. Fac politică de expansiune popoarele nu-meroase, pe care pământul țării lor nu le hrănește. Colonii revendică țările suprapopulate ca Italia, Germania, An-glia, al căror pământ este prea sărac pentru a le acoperi nevoile.

— Continuare în pag. 3 —

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

A fost odată

A fost odată o tânără crăiasă
Un crai străin ursit i-a fost de mire;
Avea crăiasa mijlocul subțire,
Vestiminte lungi și grele de mătășă

Iubirea lor a fost aceea iubire
Ce numai craii singuri pot să-și teasă,
Nu cei de rând — iubire ne'nteasă,
Cu visuri mari și doruri peste fire.

A fost așa cum astăzi nu mai este.
Dar pizmuind iubirea lor curată
Și-a pus în gând s-o piardă fără veste

Cu vraja ei o babă blestemată.
Rămas-a azi din toate o poveste,
Un basm ce 'ncepe trist: A fost odată.

Ecat. Pitîș

Din carnetul unui pribeag

Spre America. — Peste Oceanul Pacific

de Anania Boldor

Am ajuns în Japonia pe la înce-putul lui Octomvrie și abia după două luni am reușit să primim, dela prietenii și rudeniile din America, banii de lipsă pentru a trece Oceanul în America. Japonia și Statele Unite ale Americii în acest timp erau în războiu alături de Antantă și atât comunicația cât mai ales trimiterea de bani se făcea cu multă greutate și întârziere.

În sfârșit în primele zile ale lui Decemvrie am îndeplinit toate forma-litățile cerute, atât la autoritățile ja-poneze cât și la Consulatul american, apoi ne-am imbarcat pe uriașul „Katory

maru”, pentru a străbate cele 4235 mile peste cel mai mare Ocean de pe fața pământului.

Vaporul nostru, cu o mare încărcătură de marfă de proveniență japo-neză, avea destinația portului Victoria din Canada și de aici la Scatle, un port mai mic în partea de vest a Sta-telor Unite.

Călători, — în afară de cei 10 Ro-mâni și vre o 15 Evrei din Rusia, — erau mai mulți Chinezi și Japonezi cu destinația Canada, deoarece Statele Unite americane au oprit intrarea lor în această țară. Călătorii europeni eram

INSTANTANEE

Om și câne

Un țaran, cu-n câne după el, trecea ieri pe uliță strecurându-se prin mulțimea de oameni ce forfotea în sus și în jos, cât cu treabă cât fără treabă, ca'ntr'o frumoasă zi de toamnă.

Mă uitam la câne. Trebuie să fi fost lăhnit de foame, căci din jos de coaste i se îngustase atât de tare trupul, de l-ai fi putut cuprinde în mâni, doar blana neagră și lăfoasă îi mai acoperea oasele. Era un câne de curte, una dintre slugile cele mai de folos ale gospodarului dela țară și dacă-și țara vieața într'un hal ca acesta, desigur nu era din vina lui. Bietul dobitoc mergea tot în zig-zaguri, ocolind picioarele trecătorilor și nu slăbea urma stăpânului din ochi. Mergeam pe-același drum și eu. Am zorit pasul și i-am ajuns.

„Al dumatate-i cânele, bade?”

„Al meu o fost pân-acum, nu știu de-acum încolo al cui o mai fi”, răspunse cincticos țaranul, un om ca de vreo cincizeci de ani, voinic și ars de soare.

Cunoșteam obiceiul oamenilor dela țară de-a se descotorosi de câni aducându-i în oraș când nu mai aveau nevoie de ei. Și crezând că trezesc mila în sufletul bădicului, i-am arătat ce soartă grea l-așteaptă pe bietul animal, care-i fusese paznic credincios ani de zile poate. I-am atras atenția că s'ntâmplă uneori de și turbează cântii pe săntâmi, când umblă așa pustii, îndurând foame și frig, turbează și mușcă oamenii.

Grivei, sau cum îl va fi chemat, părea că înțelege intențiile mele bune, căci mă privea cu recunoștință. Acum observai că de-asupra ochilor frumoși avea câte un punct galben ca chihlimbarul Badea însă n'au răspuns nimic, privea deodată în dreapta și'n stânga făcându-se că nu m-aude, deși auzea foarte bine. Am priceput că vorbele mele erau semințe aruncate pe piatră, de-aceia mi-am încetinat pasul și l-am lăsat să treacă înaintea. Il văzui, nu peste mult, prin îmbulzeală, furișându-se în dosul unei porți, când dobitocul tocmai ferea din poata unui automobil. Scăpase omul de poate.

Mi-am mai întors odată capul și-am privit la câne cum se sbătea neputincios în vârtejul de oameni și trăsuri, apoi cu ochii plecați; măhnită, îmi văzui de drum, ca și când eu ași fi fost aceea ce săvârșisem un astfel de păcat.

Ecat. Pitîș

FRATE ARDELENE,

Imprumutul se numește al REINTREGIRII

Ajută, cu banul tău, să ne facem țara cum a fost!

Spicuirii

din dicționarul greșellor noastre de limbă

de Ax. Banciu

XV.

„Nu mai mă bătea, mamă!” — țipa deunăzi un țanc, în timp ce mă-mă-sa îi administra o corecțiune.

Ce-o îndreptăția pe biata femeie să scuture de praf pantaloanași odraslei sale, nu știu. Nici n'am fost prea curios. Pe mine mă interesa fraza prin care țancul protesta împotriva nădufului matern ce se descărca asupra părților sale mai cărnosie. Căci între acestea avu darul să reveleze obraza acestuia fel de exprimare, întâlnit nu în scrisul unor imberbi, ci în cel al unor adulți cu titluri academice, al unor condeie cu respectabile afirmări scriitoricești la activul lor.

În lipsa unor note mai proaspete, citez din notele mai vechi, de care dispun aici, la sat, unde mă aflui.

Iată câteva mostre:

„A bătea talpa; rămâne o figură arhaică și cazonă”. (Ordinea 23 Febr. 1929 p. 1, c. 7).

„Nu ne bătăm pentru nimic cu mai mare pasiune, decât...” etc. (Cuv. 23 IV 1932 p. 1, c. 2).

„Vor bătea la ușa ultimului kulak” (Cal. 20 VIII 1932 p. 1, c. 6).

„Bătem recorduri universale” (N. Rom. 31 X 1932 p. 1, c. 2).

Și ca verbul acesta, și altele. De pildă:

„Se temea că între timp va începe să plouă” (Realitatea Ilustr. 31 III 1937 p. 4, c. 2).

„Făceți dovada că țara vă chiamă” (Cuv. 5 IX 1932 p. 5, c. 5).

„Tot noi aici la București facem reviste și ziare mai bune” (Cl. 18 III 1933 p. 2, c. 5). Firește. Decât, autoaprecierile nu sunt întotdeauna cele juste. În cazul acesta, ele pot trezi uneori zămbete cu ghimpi. Mai ales când afirmația se face în felul cazului dat.

Tâncul așadar, în privința felului de a se exprima, se află în societate foarte respectabilă. Nu numai în ce privește forma verbului, trecut dela conjugarea a III-a la a II-a, ci, după cum o dovedesc citatele ce urmează, și în privința topiceii, care, în fraza citată a copilașului, nu ține seamă de regula: adevărul de comparație mai, se intercalează întotdeauna între pronume și verb, iar la timpurile formate cu verb auxiliar, între acesta și verbul care-i urmează. Deci: nu mă mai bateți; il mai pedepsesc câte-odată; nu m'am mai pregătit; v'am mai văzut; nu s'ar mai duce; voi u mai aștepta; veți mai suferi mult; v'aș mai spune ceva; v'aș mai fi întrebat ceva. Așa dar nu: abia mai te văd; nu mai vă duceți etc.

Iată și în privința aceasta o serie de spicuirii din scrisul celor cu aiere de „îndrumători”:

„In afară de condițiile traiului așa de scăzute, mai se adaugă și confortul” (Cr. 12 Aug. 1928 p. 1, c. 4). „Că mai va fi persistând. Legenda...” (15 Aug. 1928 p. 2, c. 6). „Chestia fiind definitiv închisă, nu avem a mai ne ocupa de dansa” (Cuv. 6 Apr. 1929 p.

1, c. 5);... „fără ca nimeni să mai mă poată constrânge” (B. V. 11 Apr. 1937 p. 1, c. 1). „Numitul mai a fost odată judecat”. (Id. 14 Apr. 1937 p. 2, c. 1, foilec). („Imperiu Britanic nu mai se praveghea adversari (sic) și nu mai se îngrija de siguranța întinsului său domeniu? (Cred. 16 Nov. 1935 p. 1, c. 4). „Di I. Brătianu n'are cum să m'a s'amestece” (Cv. a. III nr. 461 p. 1, c. 1). „Se crede că și acum mai se află sub dărâmături victime” (Cr. 27 Sept. 1928 p. 6, c. 7). „La întrunire mai au luat cuvântul...” (Cr. 23 Ian. 1929 p. 3, c. 5); „...resturile de libertate ce mai le aveam dela Turci” (Adev. 1 Ian. 1929 p. 1, c. 7). „Nu mai mi aduc aminte” (Cronicarul 24 Ian. 1931 p. 1, c. 3). „Nu mai se svârleau manifeste” (Cr. 9 Mart. 1941 p. 1, c. 1). „Feleacul nu mai îl desparte de fiul lui” (Ardealul din București nr. 24. 1941 p. 4, c. 3).

Gib. I. Mihăescu încă e unul din patronii acestor feluri de topică a adv. mai. Citez din „Rusoaica”: nu mai m'am dus (p. 176); nu mai mi-e tot așa de energetic (p. 38); li amintii că mai mi le înșirase (p. 102); să mai mă gândesc (p. 205); să nu mai mi se arunce în picioare (217) etc.

De altfel, topica lui G. I. M. mai are și alte ciudățenii. Ca, d, p.: „... de a nu putea-o cunoaște” (p. 178) ș. a. Și ca G. I. M. să nu rămână singurul autor al imintii cu numele, dăm un exemplu și din vol. „Icoane de lemn” (T. Argezi): „Sunt 20 de ani de atunci și mai am rămas dator și azi 35 de bani bătrânului” (p. 81).

Nu aveți impresia că vă găsiți între personagiile lui Caragiale, că auziți pe Jupân Dumitrache, pe Chiriac sau pe Veta?

„Nu mai mă jur, pentru că nu mă crezi (Veta)”

„Nu mai mă duc fără tine!”

„No să mai mă necăjești niciodată?”

„Mi s'a necinstit onoarea de familist, acum nu mai îmi pasă măcar să intru și'n cremenal!” — suieră Jupân Dumitrache, desperat din pricina „bagabontului”.

Tâncii, fără ș'o știe, fac deci și ei „școală”. Ei în mahala și aceasta în societatea high-life. Căci principiul comodității e activ și'n graiul adulților. Și „Nu mai mă bate” pare, unora mai ușor de exprimat decât „Nu mă mai bate”.

Cum e mai ușor de exprimat: „ghine” decât bine, „chicior” decât picior, „hiu” decât fiu și celelalte palatalizări. Sau „catredă” decât ca'edra, „aganjat” decât angajat, — cum nu arareori ție-e dat să le auzi acestea nu din gura analfaților, ci din a unor cărturari.

Alții — cărturarii — consideră, probabil, pronumele și verbul ca o unitate inseparabilă și, în consecință, îl așează pe mai înaintea pronumelui.

Asemenea lui mai, își schimbă domiciliul și: prea și tot.

„Nu prea se extaziază în fața unei

Cărți și reviste

„Din anii Memorandului”

Am citit o serie de lucrări judici- os și documentat scrise în legătură cu Memorandul, dar, mărturisesc cu multă plăcere, paginile D-lui Ion I. Lăpedatu m'au emoționat mai decât toate. Scrisul D-Sale m'a transportat în atmosfera palpitantă a celor, care au urmărit și trăit cu mândrie națională acele zile menite de mândrie dușmani să umilească neamul, dar, care în realitate au fost zemislitoare de noi și hotărâți luptători pentru zilele de ieri și de azi ale Ardealului.

Evocă amintirile D-sale de tânăr „student brașovean” ale acelor timpuri și din scânteile țâșnite din sufletul marilor dascăli ne face să înțelegem și să trăim secretul solidarității naționale, care se făurea în comunitatea vieții intime dintre dascălii și elevii acelor vremuri.

Crâmpes din inimile marilor săi dascăli brașoveni: Andrei Bârseanu „Școala ambulată de naționalism” Dr. V. Branice „dascălul poporului român din Transilvania prin cuvântul propovăduit în presă și prin pilda lui de ne'nfrânt naționalist și admirabil caracter”. Dascăl, pentru s'a încercerat cu scumpii elevi care s'au înfăptuit dela 3/15 Mai dela Blaj, și petrecu o zi de închisoare cu ei, cetindu-le și comentând discursul lui B. Arn Țiu.

Dr. G. Pop care spunea „vai de acel tânăr, care nu înțelege acest grai al neamului” și Vasile Goldiș care spune ofițerilor d'n Regat, veniți în oșpeție la camarazii lor din Brașov: „întorcându-vă acasă, spuiți celor de acolo, că frații lor din văile Ardealului și din pustele ungurești, frații lor români din matca străbună, nu sunt fericiți”.

Aceste caracteristici situează pe aceste mari valori morale și mai înfruntea luptătorilor naționaliști și le așează pe cap o aureolă și mai luminoasă ca cea de azi.

Am mântuit aceste duiioase pagini cu lacrimi și cu regret de a se fi sfârșit și m'am pomenit recitând versurile:

De-așa vremi se învredniciră cronicarii
[și rapsozii
Veacul nostru ni-l umplură saltimbancii
[și Irozii”.

I. Urcanul

intelligenții deosebite” (Cuv. 1926, 15 Iulie, p. 1, c. 3).

„Nu prea se înduplecă” (Cv. 29 Apr. 1926 p. 1, c. 3).

„Ce tot se luptă d. Răducanu să degajeze prea de vreme o răspundere pe care nu o are?” (Cv. 19 Aug. p. 1, c. 1).

„Am și uitat de când tot îmi spui că ai 29 de ani”. (Dim. 3 Ian. 1929 p. 12, c. 7) etc.

„Ce ție-o făcut de tot îl bați în cap?” (Univ. 8. VIII 1941, p. 3, c. 8)

Noi, cu riscul de a fi considerați retrograzi, rămânem pe lângă topica apucată din bătrâni, care e și a clasicii nostri.

*) Cr. = Curentul, Cv. = Cuvântul, Cred. = Credința.

așezați în două cabine mai mari și mai curățate, iar Chinezii și Japonezii erau îngrămădiți în alte patru cabine într'o înghesuală sufocantă.

Dacă cabinele de clasa III erau arhipline, cu un aer înăbușitor, mai ales cele de Chinezi, unde murdăria era de nedescris, apoi cele de clasa II erau de o curățenie și de o îngrijire frapantă, însă aproape goale.

Ieșind din portul Jokohama, am văzut și în dreapta și în stânga o mulțime de fortificații bine întreținute.

Plecarea s'a făcut prin vânt puternic care, încă din port stărneau valuri mari, care în largul oceanului purtau uriașul vapor de 20.000 tone ca pe o jucărie. Legănatul prea tare cu balansările puternice au stârnit „Răul de mare”, ce a cuprins în corănd pe toți călătorii, cu excepția a lor vreo trei patru, ce-am scăpat de torturile acestea nelipsite în călătoriile pe mare.

În primele două zile aproape nimeni nu s'a dus la masă; lumea zăcea prin cabine într'o atmosferă încărcată de amoniac și de mirosul greu al vomitărilor, în hărmălaia nesuferită a vâicărelilor ovreicelor.

În spre seara zilei a treia vântul a încetat, marea s'a mai liniștit și legănatul vaporului s'a domolit; am avut o noapte liniștită și călătorii au dormit bine după suferințele și nesomnul celor două nopți trecute.

Farmecul și poezia unei călătorii pe mare am simțit-o abia a patra zi. Încă de dimineață lumea s'a îngrămădit pe coperta vaporului, admirând marea și unii splendid răsărit de soare pe întinsul nemărginit al oceanului, sorbind cu nesaț aerul curat al mării. Vaporul înaintea cu o iuțeață de 30 mile pe oră, lăsând tot mai în depărtare insulele japoneze. Marea părea că aleargă înapoi și în mareață fără seamă a în-

tinsului de cer și apă, nostalgia țării și alor tăi, lăsați atât de departe, te cuprindea tot mai mult și te frământa furtunatic cu neastâmpărul gândurilor ce lunecau neîncetat ca și undele oceanului în jurul tău.

Abia două zile am avut parte de o vreme frumoasă, într'o călătorie admirabilă. În dimineața zilei a șasea o furtună violentă, cu un vânt rece de Nord, a stârnit valuri uriașe și a pus marea într'o frământare nebună.

Vaporul era jucăria valurilor uriașe, ce se ridicau ca niște mazuiri încoamele albite de spuma talazurilor înfuriate, scuturau vaporul în toate încheieturile lui.

Dacă e atât de splendidă marea liniștită pe un timp frumos, apoi sbuciumul valurilor pe furtună îți oferă o mareață fără seamă cu frământarea sbuciumată a talazurilor ei uriașe. Vaporul aici e urcat pe coama spumoasă

a unui munte de apă, aici e coborât vertiginos în fundul unei văi adânci; e de nedescris acest sbucium și această priveliște măreață a nepătrunsului etern.

Notez la acest loc cazul caracteristic al echilibrării datei calendaristice la trecerea gradului de lungitudine.

Ajuneșul aici în ziua de 5 Decembrie, într'o Joi, cum ne-o semnala aceasta tabloul calendaristic al vaporului.

A doua zi, pe care noi o așteptam să fie Vineri 7 Dec., cum urma natural, tabloul vaporului indica tot ziua de 6 Dec. Până aici în fiecare zi trebuia să înaintăm ceasul cu 30 minute, ca să fim la curent cu timpul locului unde am ajuns, iar de aici încolo în fiecare zi dam ceasul cu 30 minute înapoi.

Zidim în eternitate...

Câte miliarde ar trebui pentru reconstrucția ținuturilor devastate de bolșevici?

Nenumărate.

Numai pentru lucrările de căi ferate noi trebuiesc peste opt miliarde.

Cele mai urgente lucrări de reparare a șoselelor și deschideri de artere absolut necesare, ar costa două miliarde.

Agricultura trebuie intensificată: alte miliarde.

Trebuie să dăm țării biruitoare, și de acum înainte posibilitatea să dispună de o armată bine pregătită și înzestrată pentru a o folosi când va fi nevoie. Trebuie reîntregit armamentul uzat în luptele dela Est. Viitorul și dreptatea românească se reazimă pe armată. Ei bine, în planul financiar, nevoile urgente ale oștirii, pe un an se cifrează la 50 de miliarde!

Țara are deci mari nevoi.

Nevoi uriașe.

Trebuie să consolidăm rodul jertfelor făcute pentru desrobire și biruință și să trecem cu tot avântul și încrederea la marea operă de reconstrucție.

Patria ne cheamă la o nouă luptă, — a refacerii ținuturilor recucerite.

Țara ne cere să-i dăm economiile noastre. Orice șovăire ar fi nedemnă de un popor ca al nostru, care n'a pregetat să-și dea sângele și viața pentru apărarea și mândria Patriei. Să nu încrucișăm brațele, după biruința dela Est. Aceeași încordare care ne-a redat Basarabia, s'a prelungit pe șantierele refacerii.

E mult de făcut, dar munca și jertfele să nu ne sperie. Zări de lumină se deschid țării noastre. Să fim la înălțimea momentului istoric, pe care-l trăim, să vibrăm de avânt nou, să dăm totul Patriei noastre...

Punem astăzi piatra de temelie a României noi. Să zidim traianic, așa cum se zidește la temelie. Să punem în zidărie tot ce avem mai scump, ca să nu se mai surpe niciodată.

Cine zidește cu jertfă, zidește pentru eternitate.

DIN LUMEA LARGA

Dominașlunea evrellor și a comuniștilor

Dominașlunea evrellor și a comuniștilor în Europa a provocat în ultimul pătrar de veac două războaie și cinci revoluții.

Războiul mondial din 1914—1918 a fost provocat de evreii Rotschilzi, prin intermediul altora.

Revoluția rusească din 1917 a fost provocată de Trozky, Litvinov și Abramovici, toți jidani.

Revoluția din Germania a fost declanșată prin acțiunea Rosei Luxemburg și a lui Kurt Esner.

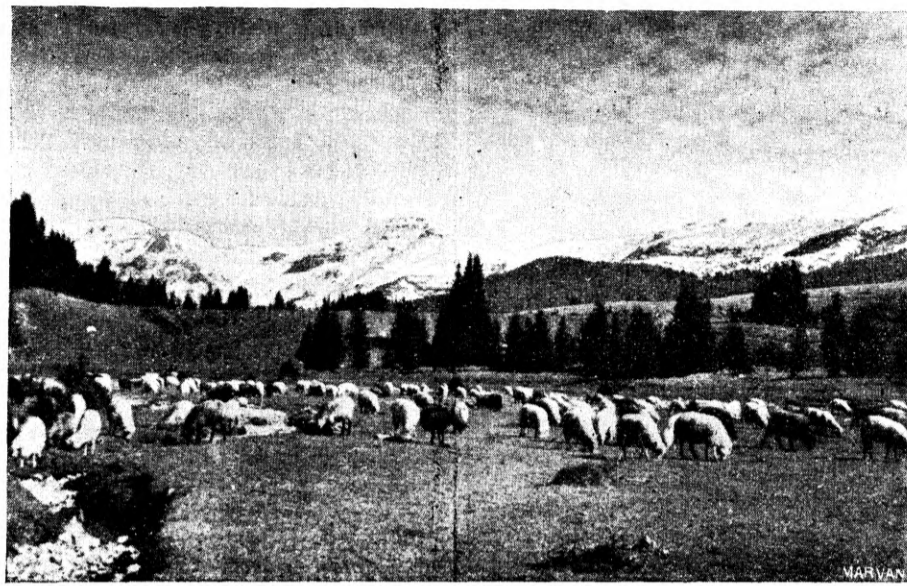
Revoluția maghiară din 1919 a fost condusă de Bela Khun, Peter Grünberg și Weinstein.

Revoluția spaniolă din 1936 a scos în evidență pe evreii Neumann, Rosenberg, Alvarez de Vayo ca șefi.

În Franța în 1936 principalii șefi politici erau Blum (care a fost chiar președintele Consiliului de miniștri) Jean Zay, iar la începutul ostilităților în 1939, Mandel.

În Anglia Hore Belisha și Sir John Simon, iar în Statele Unite Morgenthau. (Rev. Nașlunea an. I. Nr. 1.)

BRASOVUL DE IERI, DE AZI, DE MÂNE...

Polana Brașovului

Femeea de azi

de Maria Popescu-Bogdan

Am fost obicinuiți și am trăit toți în credința că, îndatoririle bărbatului ar fi mai mult de ordin public, pe când ale femeii de ordin particular. Nu-i tocmai așa!

Bărbatul, pe lângă activitatea și îndatoririle lui personale față de familie, mai are și îndatoriri publice. Cele din urmă, ca o completare a celor dintâi.

În zilele de azi și bărbatul și femeia au aproape aceleași îndatoriri. Și dacă bărbatului îi revine întreținerea, și apărarea căminului, femeii îi revine, pe aceeași linie: pacea și menținerea unei atmosfere plăcute în gospodăria ei.

Amândoi, ca cetățeni, sunt datori a-și mări cercul de activitate și a colabora cu tot devotamentul, la întreținerea și dezvoltarea binelui obștesc.

Sunt cazuri când, rolurile sunt aproape inversate. Femeia joacă adeseori un rol mult mai activ în viața publică, decât bărbatul sau copiii lor.

Femeia de astăzi o vedem lucrând cu spor în nenumărate direcții: educative, asistență socială etc.

Deci precum bărbatul, când Țara îl cheamă la datorie, se prezintă, lăsând în voia sorții, casă și familie, așa și femeia, când timpurile cer, se găsește și ea în prima linie; de-a împărți consolare, unde necesitățile cer, iar unde lipsurile sunt mai pronunțate, ajutoare de ordin material. În forma aceasta intră și ea în activitatea cetățenească.

Inima tuturor oamenilor ascunde în sine, un instinct al datoriei, un instinct care nu se lasă sugrumat; întocmai ca și cel al iubirii, care, bine cultivat, susține toate comorile vieții; rău intenționat nimicește totul.

Asemenea se găsește în sufletul omenesc, un indestructibil instinct al puterii, care bine condus ocrotește toate bunurile omenești; abătut din bunul lui mers, le nimicește.

Acest instinct, în baza unei legi a naturii, formează majestatea tuturor legilor din viață. El este înăscut atât la femei, cât și bărbați.

Contestabil ar fi, când noi l-am privi numai dintr'un punct de vedere, ceea ce nu-i cu drept; adică dacă activând prin el, am intenționa: o distruge, laba leului, sau șoapta diavolului; într'un astfel de caz, sigur ar fi de contestat. Dar noi nu vizăm o astfel de putere; care ar fi o crimă și care ar trebui imediat suprimată.

Femeile, în deosebi sunt datoare și firea lor cere: puterea de-a mântui, de-a vindeca, de-a conduce, de-a ocroti etc.

Ele-și pot atribui chiar puterea sceptorului, prin care în mediul lor de conducere, prin atingerea mâinii lor, prin cuvântul lor, să vindece răni sufletești adânci, — d. e. puterea de-a încătușa dușmanul și a elibera pe cel condamnat fără vină.

Și oare dacă prin grația lui Dumnezeu, domnesc în această lume asupra popoarelor atâți Regi, Nobilime și Judecători, de ce nu s'ar îngădui și femeilor a domni în cercul lor; ca spirite nobile și înțelepte, urcând din treaptă'n treaptă Tronul dreptății și al binelui; ca regine ale înțelepciunii și și dragostei de-apropelui?

Iată una din cele mai frumoase misiuni ale Româncei din zilele de azi.

Numai întregire

Continuare din pag. 1

Noi nu avem, deci, de ce face un războiu de expansiune, de cucerire de teritorii străine; noi facem un războiu de întregire etnică sănătoasă, de consolidare etnică. În primul rând, pentru că nu avem nevoie de expansiune, iar apoi, pentru că, în afară de ne-am creia inutile dușmăni pentru viitor, am și slăbi, prin prea mare îndestulare, înseși virtuțile vii, închinat luptei, ale neamului nostru.

Rodul luptei noastre, pe care-l așteptăm, și pentru care merită să sacrificăm, va trebui să fie numai și numai integrarea tuturor Românilor într'un singur stat, în granițe etnice.

Astfel dictează astăzi interesele noastre.

Tot astfel dictează și morala noastră românească, crezul nostru național, care nu poate fi unul la o graniță, și altul la granița cealaltă. Suntem, etnicește, îndreptățiți să ne revendicăm păământul strămoșesc. Tot etnicește suntem îndreptățiți să contestăm pretențiile vecinilor înfiorați de ipertrofii naționale, care depășesc marginile unei stări mintale normale.

Consecvenți în crezul nostru, tot etnicește trebuie să terminăm lupta începută.

Așa dictează și interesele noastre, și morala noastră de Stat. Și e singurul crez pe altarul căruia putem sluji cu mândrie, cu fruntea sus.

Să-l păstrăm și să-l cinstim.

PREDICI ÎN PUSTIU

Dietetică sufletească

După o minunată poveste religioasă în neîncetatul războiu al vieții tale, trebuie să înlănzești doi șoimi sburdalnici, să legi bine cei doi ulii prădalnici, să potolești pe cei doi cerbi sălbatici, să fereci în lanțuri un urs nesățios, să învingi un vierme neastâmpărat și să îngrijești toată vieța ta un bolnav greu.

Care-i tâlcul acestei metafore?

Cei doi șoimi sburdalnici sunt ochii tăi, care trebuie oprți de a sbura în toate părțile, cei doi ulii prădalnici sunt mâinile, care trebuiesc oprte de a face mereu rotogoale în jurul prăzii, în tocmai ca și ulii prădalnici. Alexandru cel Mare a lasat să i se scoată mâinile din sicriu după moarte, ca să vadă țara, că nu duce nimica cu el în mormânt și să potolească lăcomia după averi rapide a supușilor săi. Cât am avea nevoie și noi acuma de acest avertisment, căci ne sosesc vești la urechi, că mulți din ai noștri sunt cuprinși în regiunile desrobite de dorul înavușirii rapide fără munca cinstită și obositoare a fiecărei zile.

Cei doi cerbi sălbatici sunt picioarele noastre, care trebuiesc înlănzite și umilite spre a cunoaște drumul ce duce la altarul Domnului, ursul nesățios este inima noastră, vecinic stăpânită de pofta noi, viermele neastâmpărat este limba noastră vecinic gata de clevetiri, bolnavul greu de care ar trebui să ne îngrijim toată vieța noastră este însuși trupul nostru pe care-l îngrijim sau cu prea multă iubire dându-i prea mult să mănânce și să bea, sau îl neglijăm în desordine și necurătenie.

Pentru a face dovada necesității unei dietetice a sufletului nostru, mă voi mai folosi de două comparațiuni. Nimeni nu pleacă la drum lung prin locuri pustii, fără o traistă cu merinde. Vieța ta nu este și ea o călătorie lungă prin locuri pustii? De cele mai multe ori tu singur trebuie să iei marile hotăriri în viață, fără nici un sprijin în jurul tău.

Care-i merindea ta sufletească, ai tu o traistă cu merinde pentru suflet? *Credința, voința, bunătatea, speranța, răbdarea sunt cele mai esențiale vitamine ale sufletului tău, vezi să nu lipsească din traistă în lunga ta călătorie.* Am arătat zilele acestea copilășului meu de opt ani funcționarea acului magnetic, care nu-și găsește odihna, se sbate puternic până ce nu este așezat așa, ca un capăt al său să arate spre Nord și altul spre Sud. Și sufletul tău se sbate puternic până ce nu are un suport fix, pe care stă și o direcțiune precisă. Până ce suportul tău nu este munca cinstită și direcțiunea ta nu este calea spre legile eterne ale Marelui Creator, bietul tău suflet se sbate mereu.

Dr. M. Suciu-Sibianu

Printre răniși

Ei sunt adevărul și dreptatea pentru viitorul neamului românesc.

Te simți în mijlocul lor ca într'un lăcaș sfințit prin jertfă. Avântul lor vjelișos a înfrânt urgia păgână. Sub flamura drapelului tricolor ei pregătesc România de mâne.

Sunt ostași de cremene, iar în chipul lor se oglindește dreptatea noastră românească.

Sunt mândri pentru clipele de glorie ce le-a prilejuit viața. Îți mărturisesc, cu sufletul înălțat, atât bucuria de care au fost stăpâniți în clipele biruinței, cât și mângăarea pentru dragostea cu care îi acopere toți.

Toți le aduc prinos de recunoștință, admirându-i, toți le închină un cuvânt de iubire, toți le întind daruri și îi privesc cu dragoste, pentru că prin ei va triumfa pururea neamul nostru, aducându-ni-se biruința întregă.

Preot Nic. Bârsan

Scrisoare dincolo

Prietene care ai rămas
Pe acele plaiuri luminoase,
Pe unde de atâtea ori ne purtase
Bunul nostru plac, pas cu pas,

Prietene care și-acum privegezi
Nesfârșitele cărări stinghere,
Unde-un foșnet slab, o adiere,
Te îndeamnă tainic să visezi,

Când vei avea vreme, să-mi scrii
Dacă fântâna din poarta noastră
Mai răsfărge bolta cerului albastră
Și salcia cu mlađițe argintii;

Și de-asemeni să nu uiti să-mi spui
Dacă Someșul curgând la vale,
Mai îngână șoptu-i de jale,
Glăsuire ne ntelesă nimănui;

Și să-mi scrii de-ai mai umblat de-atunci
Drumul care șerpuește printre brazi,
Unde-am întâlnit — îi văd și azi —
Oameni venind cu coasa, dinspre lunci.

Era ora când amargul ne'nvelește,
Când lumina lunecă din boltă,
Și când luna de argint invollă
Floare, dinspre munți, himeric, crește.

Sufletele-atunci pierdute 'n vis,
Azi înghenunchiate-s la pământ.
Dar așteaptă fâlăfire de Duh Sfânt
Să se avânte iar, la drum deschis....

Cornelia Buzdugan-Hașeganu

De ce le era lor mai mare teamă?

de A. A. Mureșianu

Soarta poporului românesc se aseamănă în multe privințe cu soarta fiului de împărat din povești care, răpit de copil și crescut de păstori, a rămas cea mai blândă și inofensivă ființă până în clipa în care a aflat despre originea lui aleasă.

Deși nu se poate nega existența la Români, în toate timpurile, a unui oarecare simț național, rudimentar și instinctiv, totuși adevărata lui deșteptare și renaștere națională nu datează, decât din epoca în care cărturarii și conducătorii săi au ajuns la deplina conștiință a originii și vechimii sale.

Cazuri izolate de manifestare a conștiinței originii „romane”, găsim la Români și în evul de mijloc. Se cunosc încercările, dela începutul veacului al 13-lea, ale pontificelui roman Inocențiu III de a atrage pe „împăratul Vlahiei și Bulgariei”, Ioniță, în sfera de influență a bisericii apusene, prin fixarea atenției acestuia asupra faptului că „poporul țării sale se zice a fi coboritor al Romanilor”. Umanistul italian Bonifini nu crezu a face marelui lui protector, regelui Matei „Corvinul”, o plăcere mai mare, decât accentuând, în diferite rânduri, „originea romană” a strămoșilor familiei lui, a „Valahilor... cutropiți de Barbari” (*inter Barbaros obrutae*). El ne vorbește în partea 3-a a „Decadelor istoriei Ungariei” de însuflețirea cu care Iancu Huniade însoți pe împăratul Sigismund în Italia, ca „să poată vedea locurile străbunilor săi romani stăpânitori ai lumii”.

Conștiința originii latine a Românilor s'a manifestat destul de puternic și la vechii croniciari moldoveni și munteni și și la primul istoric român, în înțelesul de astăzi al cuvântului, Dimitrie Cantemir, dar ea n'a devenit un factor al redeşptării și regenerării naționale al întregului românism, decât prin școala istorică a Transilvaniei din veacul al 18-lea.

Nimeni n'a scos mai bine la iveală importanța descoperirii adevăratei izvoare ale originii limbii și culturii spirituale a neamului nostru românesc, ca Gheorghe Barițiu, în următoarea caracteristică pe care o făcea unuia dintre corifeii acestei școale, lui Gheorghe Șincai:

„Pe pământul Italiei își luase și Gheorghe Șincai aspirațiunile și primele informațiuni autentice, atât despre originea națiunii, cât și despre sorgintele (izvoarele) cele mai copioase, din care s'ar putea scrie cândva istoria Românilor... El a știut a se înălța în toată viața sa mai presus de orice provincialism îngust, mîrginit, miopic, egoist, pe când el și-a propus a proba că națiunea română este una, că una-i e limba, unul și al ei destin”!

N'a fost deci o simplă întâmplare că conducătorii mișcării de desmormire și deșteptare națională ai Românilor din Transilvania au fost, aproape fără excepție, cercetătorii și cultivatorii cei

mai însuflețiți ai trecutului — ai istoriei lor.

Poetul francez Lamartine, care a jucat și un rol politic în revoluțiunea Franței dela 1848, spunea într'un apel al său către popoarele Europei că „Reînvierea unei naționalități este în parte o restaurațiune a trecutului, o mișcare îndărăt în istorie”.

Și avea mare dreptate, pentru că însăși marea Renaștere din veacurile 13—15 n'a fost în realitate, decât o resurecțiune istorică a spiritului vechei civilizații greco-latine a Europei.

Dar nimic nu dovedește mai bine însemnătatea, în viața unui popor, a descoperirii și cunoașterii trecutului său — și însemnătatea studiului istoriei în general — ca frica cea mare pe care o inspirase conducătorilor ungurimii ardeleni activitatea noiei școale istorice, inaugurate de Gheorghe Șincai, Samuil Micu și Petru Maior, și încercările lor disperate de a împiedeca dezvoltarea și funcționarea școalelor românești și de interzicere a propunerii în ele a studiului istoriei.

Un exemplu clasic, al acestor năzuințe îl găsim în încercările repetate, din anii 1829—35, ale episcopului catolic maghiar al Transilvaniei, cu reședința în Alba Iulia, de a obține dela ocărmitorii țării dreptul de inspecție generală a școalelor românești și de a împiedeca înființarea și funcționarea catedrei de istorie generală dela gimnaziul din Blaj. Și această acțiune a lui episcopul o argumenta, în primul rând, cu faptul că „isto-ia este ochiul lumii și din această cauză studiul ei trebuie interzis Valahilor” (*Historia est oculus mundi, ideoque studium hoc valachis interdicendum*).

Gheorghe Barițiu, care citează aceste cuvinte ale episcopului maghiar, ne mai spune, în scrisoarea adresată la 23 Iunie 1869 mitropolitului dela Blaj, că între reprezentantul episcopului, abatele Festi, „referent la guvernul transilvan” și „direcțiunea și inspectoratul suprem” al școalelor dela Blaj s'a „iscat” atunci un „conflict periculos”, de oarece abatele „nu pretindea, nici mai mult nici mai puțin, decât spargerea gimnaziului din Blaj și răspândirea tinerimii de acolo în cele treizeci și două de vânturi ale rozei” (v. ziarul „Federațiunea”, nr. 69 din 1869).

N-o spunea și cenzorul maghiar al istoriei lui Șincai că „opul e vrednic de foc, iar autorul de furci”? N'o recunoștea la 1843 și „cel mai mare Maghiar al Ardealului”, baronul Nicolae Vesselényi, în „Cuvântul său către poporul maghiar că „periculoasele idei... ale preoților și învățătorilor români din Transilvania”, în urma cărora „populațiunile românești ar fi să se unească într'o împărăție care s'ar întinde dela marginea Basarabiei până la Tisa” se datorau nu numai constatării că ele locuiesc în Europa pe o „întindere compactă din punct de vedere geografic”,

Atacul dela Socolovca

Acum când ținuturile cutropite de păgânism sunt iar la trupul țării și căminurile răvășite sunt desrobite prin eroismul armatei noastre, este spre folosul cetitorilor să dăm câte un răvaș din lupta mare și sfântă.

Fiecare clipă de războiu este o pornire spre jertfa celei mai alese viteji, în care se avântă fiii noștri. Prin păduri, dealuri și câmpii clocote nizuința ostașilor de a învinge, iar glia desrobită îmbrățișează pe cei ce în eroicul lor avânt și-au îndeplinit menirea până la cununa biruinții.

Am stat alături și am înțeles toată dorința lor în alergarea cea mare, care trebuie să le aducă siguranța patriei, liniștea căminului și slava credinței. De aceea, de câte ori li s'a dat prilejul, s'au avântat peste icoana morții în cele mai expuse acțiuni, ca să răpună pe uzurpatorii și călăii veacului. Sub văjăitul ucigător al obuzelor, în fața mitralierelor, puștilor și pistoalelor automate, rezistând cu piepturile lor colosului de fier al tancurilor, acești eroi sunt slava țării și esența neamului.

Aceste adevăruri se desprind numai din fapte reale, căci pe câmpul de luptă am văzut atâtea avânturi vrednice de cea mai frumoasă pagină din istoria neamului.

În ziua de 25 Iulie a. c. ordinea de luptă a Bat. 2 V. M. din Brașov a fost fixată în fața de răsărit a satului Socolovca din Ucraina de mijloc. Într'o pădure la 2 Km distanță batalionul recunoscuse în fața sa o puternică poziție inamică, sprijinită de mai multe baterii cu tunuri de diferite calibre și care blindate. Noaptea de 25—26 Iulie — o noapte cu ploaie torențială, care îngreuiază orice mișcare — eram pe poziții pregătind atacul pentru zorii zilei.

Uzi până la piele și nedormiți, ostașii batalionului nu se simt obosiți, ci se pun în acțiune, având în flancuri alte batalioane de vânători. Toată ziua de 26 Iulie trece în lupte îndărjite de artilerie și de arme automate. Ostașii noștri apropiindu-se de pozițiile inamice strâneau cercul de foc silind pe comuniști la acțiuni din cele mai disperate.

Pe la ora 16 bolșevicii pun în luptă, ca ultim sprijin, 4 tancuri, care simțind tragerile eficace ale batalionului 2 V. M. se îndreaptă toate spre poziția din care vitejii noștri trăgeau din răspuțeri. În aceste momente s'au văzut cele mai alese acte de eroism. Culcați în micile lor adăposturi, sau după dălme de pământ, ostașii se fereau doar să nu fie călcați și îndată ce tancul era aproape se ridicau și unde au putut, au aruncat sticla cu benzină aprinsă pentru a-l incendia, iar unde nu s'a reușit, s'au urcat pe tanc și când cei din lăuntru lui au deschis capacul, căutând să reacționeze cu pistoale automate, o trântă la corp s'a încins și în focul întens al infanteriei bolșevice ținută la distanță de stăruitoarea tragere a mitralierelor din flancuri, au fost smulși de vii păgânii din tancuri și, nevoind să se predea, au fost răpuși.

Din lupta aceasta inegală ne-au rămas două tancuri arse și unul pradă de războiu, în bună stare de funcționare, iar al 4-lea văzând cele ce se întâmplau a dat bir cu fugiții. La comandamentul Brigăzii V. M. pe un tanc în bună stare de funcționare e scris: „Capturat de Bat. 2 V. M. în lupta din 26 Iulie 1941”.

În urma acestei acțiuni atât de reușite, rezistența inamică a fost complet nimicită.

Nu se pot trece sub tăcere aceste acte de bravură, pe care le-au săvârșit ostașii noștri cu toți ofițerii batalionului, între care Slt. Olteanu, care s'a urcat pe un tanc și în frunte cu dl. Comandant și ajutorii săi au condus atacul cu minime pierderi, stând în mijlocul acțiunii fără nici o grijă pentru viața lor.

Acest episod este numai o verigă din lanțul de lupte și acțiuni din cele mai grele pe care le-au avut ostașii noștri de îndeplinit.

Țara întreagă, este azi recunoscătoare fiilor ei, care și peste hotare duc lupta hotărâtoare pentru cinstea și asigurarea viitorului neamului.

Pr. Alex. Florea
confes. Bat. 2 V. M.

La Tisa

de Justin Ilișiu

Iar la malurile Tisei unde hoarda ungurească
Ne ucide și azi frații, jăfuind avutul lor,
În curând juca-va hora mândra oaste românească,
Și va flutura în zare steagul nostru tricolor.

Tineretul țării noastre în avânt de strălucire
Va trezi din somnul morții toți urmașii lui Mihai
Robii cei legați în lanțuri strigă lumii: desrobire!
Toți o inimă, un sânge, toți un suflet, toți un grai.

Greu ne-apasă umilința. Soarta prea ne-a fost amară!
Va 'nflori 'n curând dreptatea pe pământul cel robbit,
Vrem s'avem o nouă țară,
Țara 'n care dorm strămoșii, țara unui neam unit!

Și de vor veni puhoiuri de barbari, dorind să știe.
Cum se luptă azi Românul, i-om sdrobi fără cruțare!
Ne vom bate joc de dânsii, când vor geme 'n agonie,
Se va scutura de lanțuri iarăși România-Mare!

Răsuna-vor iar în țară psalmi de sfântă bucurie,
Vor vedea dușmanii țării că Ardealul nu-i al lor —
Iar pe malurile Tisei străluci-va cu mândrie
Luminos ca mândrul soare, steagul nostru tricolor!

(Ardealul)

ci și faptului descoperirii „inceputurilor mărete” ale neamului lor?!

Iată de ce, în mod paralel cu combaterea Românilor pe teren politic, conducătorii maghiari, au început, mai ales dela 1867, dela epoca redobândirii independenței lor naționale încoace, o ofensivă din cele mai puternice împotriva istoriografiei românești, ofensivă pe care o continuă și astăzi cu armele moderne cele mai complicate ale propagandei revizioniste.

Toate aceste eforturi ale lor au fost însă și vor fi trecătoare, pentru că

în cele din urmă nici ei nu vor putea scăpa, potrivit cu vechiul proverb, de ceea ce s'au temut și se tem mai mult, adică de triumful adevărului și a dreptății istorice. Căci nici strălucirea cea mai seducătoare a propagandei artificiale nu va putea nimici eterna idee, exprimată atât de frumos, la 1855, de Vasile Alecsandri, că „adevărul e un soare luminos care străbate puternic prin negurile minciunii, fie aceasta cât de pompoasă”.

Pentru ostași

Ministerul Apărării Naționale trebuie să echipeze cu haine civile pe ostași care se vor întoarce de pe front la vatră.

Lipsa de materii prime, care sunt rezervate numai pentru comenzi militare, pune în imposibilitate efectuarea unei comenzi, pentru a echipa pe acești ostași cu haine civile.

Se face un călduros apel la toți buniții Români din centrele urbane, să doneze pentru echiparea acestor ostași rufărie, îmbrăcăminte, încălțăminte și anume:

— cămăși, ismene, ciorapi de lână sau bumbac, paltoane sau pardeșie, haine, pantaloni, pălării sau căciuli, bocanci, ghete sau pantofi confecționați din piele.

Efectele de mai sus, vor putea fi și din cele purtate, de orice calitate, însă curate și în bună stare.

Donațiunile se vor preda până la 15 Septembrie a. c. cel mai târziu, la cercurile de recrutare cele mai apropiate.

În Capitală donațiunile se vor preda la Depozitul Central de Echipament.

Primăria Municipiului Brașov

Nr. 21951/1941.

A P E L

către populația Municipiului Brașov

Populația Municipiului Brașov, care întotdeauna a susținut cu multă căldură și însuflețire orice acțiune de folos obștească, este rugată să dovedească din nou tradiționala și patriotica sa înțelegere pentru aceste vremuri de sacrificiu și înălțare, când cei mai mulți fii ai țării își varsă sângele pentru reîntregirea hotarelor și apărarea civilizației îndatinată, ajutând, cu desinteres și abnegație, oastea țării să-și îndeplinească greaua și istorică misiune.

Noile spitale de răniți care urmează să ia ființă în localitate la data de 6 Septembrie a. c., trebuie să fie înzestrate cu toate cele necesare pentru o bună funcționare. În acest scop, se face un călduros apel la toți locuitorii Municipiului Brașov să binevoiască a ajuta îndeplinirea acestei opere și să contribuie la completarea multiplelor și variatelor necesități reclamate de buna înzestrare a acestor instituții, oferind, comisiunilor însărcinate cu colectarea, lingerie, pături, cazarmament sau bani, iar cei care au posibilitatea, sunt rugați să pună la dispoziția comisiunii personal și vehicule pentru transportul materialelor și lucrurilor colectate.

Nu ne îndoim că toți cetățenii își vor arăta și acum iubirea de țară, dând tot concursul și ajutorul organelor însărcinate, de Cercul de Recrutare, să ducă la îndeplinire această însemnată acțiune.

Brașov, la 3 Septembrie 1941.

Primar, Secretar general,
Dr. N. G. V. Gologan Dr. V. Voicu.

Mult îndurerății: frate, surori, cumnat, cumnată, nepoată și nepoți, anunță familia, rudelor, prietenilor și cunoscuților că, împlinindu-se 40 zile de când scumpa lor

Maria Dr. I. Cloaje

i-a părăsit pentru totdeauna.

Un parastas va avea loc Sâmbătă 13 Sept. 1941 ora 11 în Capela Cimitirului Groaverii din Brașov, unde la mormântul ei se vor ruga pentru sufletul ei nobil, ales și bun, în amintirea neștersă ce i-o păstrează.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 21.767/1941
Serv. economic.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință generală, că în baza Decretului-Lege No. 2274 pentru reglementarea cumpărării și distribuției fierului vechiu publicat în Mon. Of. No. 187 din 9 August 1941, orice persoană fizică sau juridică de drept privat, care are domiciliul pe teritoriul Municipiului Brașov și deține mai mult de 200 kg. fier vechiu este obligată a-l declara în primele 10 zile ale fiecărei luni calendaristice la Primăria Municipiului, Serv. Economic (Str. Regele Carol I. No. 53, clădirea din curtea-tajul II. camera No. 26).

Prin fier vechiu, în sensul Art. 2, din legea de mai sus se înțeleg toate materialele de fier, oțel și fontă, vechi sau noi, elemente de mașini, vehicule, unelte, mașini și instalațiuni industriale sau agricole, precum și piesele de schimb, care fiind modele vechi scoase din uz, nu mai sunt folosite în mod curent.

Această enumerare nu este limitativă.

Administrațiile publice și persoanele juridice de drept public, vor clasifica toate materialele prevăzute de art. 2. din lege, declarând cantitățile stabilite în termen de cel mult 3 luni dela publicarea Legii, fiind obligate ca la sfârșitul fiecărei luni să comunice rezultatul clasării din acea lună. Ele sunt obligate a face la sfârșitul fiecărui trimestru calendaristic o nouă clasare a materialelor prevăzute la art. 2. declarând cantitățile de fier vechiu constatate în primele 10 zile ale lunii următoare.

Declarațiunile sunt scutite de timbre și se vor face cu folosirea formularului tip, ce se pune la dispoziția deținătorilor de fier vechiu la serviciul economic al Primăriei.

Infrațiunile la dispozițiunile legii suscitute se pedepsesc cu aspre amenzi penale.

Brașov, la 4 Septembrie 1941.

Primar, Secretar general,
Dr. E. Fleischer Dr. V. Voicu.
Șeful Serviciului,
T. Stinghe.

Primăria Municipiului Brașov

Nr. 3.842—1941
serv. economic

Publicație de licitație

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparațiuni și amenajări la clădirea comunală din str. Prof. Alex. Lepădatu No. 23. (ospiciul infirmilor) se va ține la această Primărie o licitație publică prin bună învoială cu supraofertare verbală în ziua de 30 Sept. 1941 ora 12.

Se vor depune oferte închise, timbrate și sigilate în conformitate cu dispozițiunile prevăzute de art. 88—110 din L. C. P.; Decret-Lege Nr. 200 din 26 Ianuarie 1940 și Decizia No. 7190 din 28 Mai 1941 a Ministerului Afacerilor Interne.

Garanția provizorie este de 10% din suma oferită și se va depune în efecte de Stat sau numerar.

Valoarea lucrărilor este de lei 325.000 aproximativ.

Devizul și informațiunile se primesc la serviciul economic al Primăriei. Brașov, la 5 Sept. 1941.

p. Primar: Secretar General:
Dr. E. Fleischer Dr. V. Voicu m. p.

Șeful Serviciului:
T. Stinghe m. p.

Citiți

Gazeta Transilvaniei

FISCALE

Min. Fin. Dir. Timbrului, Succesunilor, Lux, cifra de afaceri și Automobile, Serviciul Timbrului, No. 350650 din 8 August 1941.

Vă facem cunoscut că dispozițiile ordinelor noastre circulare Nr. 134276 din 7 Iulie a. c. și Nr. 141488 din 10 Iulie a. c., nu se aplică livrărilor de produse petrolifere către armatele germane, acestea urmând a urma regimul special stabilit anterior ordinelor de mai sus, regim care vi s'a făcut cunoscut la timp.

Cu onoare vă aducem la cunoștință că am dat ordin organelor noastre de control, că până la noui ordine, să nu dreseze acte de contravenție în legătură cu plata taxei de 1% aviație, cerută de art. 15 § 8 a L. T. pentru vânzările de bunuri mobile nefacturate.

Această suspendare rămâne până la lămurirea divergenței de vederi ivite între noi și Direcția Timbrului din Ministerul Finanțelor cu privire la această taxare, divergență care a fost supusă forurilor competente spre soluționare.

Director,
ss. Lt. Col. Răzescu.

Șeful Serv. Insp. și Contr.
ss. R. Antonescu.

Subinspectoratul Pregătirii Premilitare
Municipiului Brașov

Premilitare

Activitatea premilitară se reîncepe în ziua de 13 și 14 Septembrie 1941.

Toți premilitarii: universitari, școlari, municipali și industriali, ce se găsesc cu domiciliul în orașul Brașov, sunt datori a se prezenta la Subcentrelor P. P. respective, în zilele de Sâmbăta sau Dumineca, așa după cum au fost repartizați până la Iunie a. c.

Premilitarii ce n'au fost înscrși până acum, se vor prezenta la subinspectoratul P. P. Municipal, cu sediul pe Promenada de sub Tâmpa, pentru a fi repartizați.

Orice alte informațiuni se pot lua dela subinspectorat.

Subinspectoratul Pregătirii premilitare al Municipiului Brașov — cu sediul pe Promenada de sub Tâmpa, — caută să angajeze un plotonier major sau un plotonier de rezervă (pensionar), bun cunoscător al lucrărilor de canelarie.

Tipografia „ASTRA”
BRAȘOV

caută

Doi ucenici români

Informațiuni la Biroul
Tipografiei, Brașov Str.
Lungă Nr. 1. (Curtea Ci-
nematografului „Astra”.

ROMÂNE!

Subscrie la

Imprumutul
Reîntregirii
ROMÂNIEI

în hotarele ei et-
nice și istorice

Informațiuni

Retragerea monetelor metalice de 1, 2, 50, 100 și 250 Lei

Potrivit hotărârilor luate de către Ministerul de finanțe sunt în curs de retragere din circulație următoarele categorii de monete metalice:

Moneta de 1 și 2 Lei cupru-nichel (culoare albă) a cărei putere circulatorie încetează la 1 Septembrie 1941;

Monetele de 50 și 100 lei nichel, a căror putere circulatorie încetează la 12 Octombrie 1941, iar dela această dată, până la 31 Decembrie 1941, se vor primi numai la plata impozitelor datorate Statului.

Moneta de argint a 250 lei, cu efigia fostului Rege Carol II-lea, a cărei putere circulatorie încetează la 30 Octombrie 1941.

Retragerea și preschimbarea acestor monete se face prin Administrațiile financiare și Percepțiile fiscale, care au dispozițiuni ca monetele metalice mai sus arătate să le primească în plata de impozite, până la orice sumă, urmând a nu le mai pune în circulație.

În cazul când deținătorii unor asemenea monete nu vor avea de plătit impozite, li se vor schimba aceste monete cu altele, care au putere circulatorie.

Pentru ca operațiunea de retragere și preschimbare să se execute cât mai complet și cu maximum de urgență, dat fiind că materialul recuperat prin demonetizarea monetelor de nichel este destinat a fi utilizat la fabricarea materialelor de război și cum comerțianții și industriașii au un contact destul de larg cu marele public, care utilizează în plăți moneta măruntă, Camerele de comerț și industrie din țară, vor face demersurile necesare pe lângă comerțianții și industriașii în sensul, ca monetele de mai sus ce vor primi în plata vânzărilor zilnice să nu mai fie puse în circulație, ci să fie colectate și depuse la Administrația de încasări și plăți sau la Percepția fiscală cea mai apropiată în plata impozitelor, sau în schimbul altor monete cu putere circulatorie.

Dela Asociația Refugiaților Brașov

Comitetul Central al Asociației cu Comunicatele N-rii 4370 și 4371 apărute în Nr. 30 din 7 Sept. a. c. a gazetei „Ardealul” ne cere propunere, pentru numirea:

I. alor 15—20 contabili județeni, pe lângă comisiile județene de administrare și supraveghere a bunurilor evreiești, dintre refugiații ce au pregătirea universitară, — Drept, ori Academie Comercială, — și practică necesară pentru această funcțiune, care vor fi angajați, ca subinspector generali cl. I diurniști, cu salariul lunar de lei 15.000.

II. pentru ocuparea de posturi de administratori giranți pentru imobilele urbane evreiești, de către refugiații funcționari particulari, ori de stat, și liberi profesioniști.

Toți, care reflectează la vre-unul din aceste posturi să-și înainteze cererea direct la *Comitetul Central al Asociației refugiaților. București, Str. Vasile Boerescu, Nr. 3*, cel mai târziu în 3 zile. Cererea va cuprinde datele următoare:

1. Numele, pronumele și Nr. Cartei de refugiat,
2. Domiciliul actual,
3. Studii și profesie,
4. Județul și orașul în care cere să fie numit.

Tabloul, care ni s'a cerut de către primăria Brașov, pentru numirea de administratori giranți, a fost înaintat, împreună cu toate cererile primite. Câte o copie după acest tablou s'a înaintat și la prefectura județeană Brașov, și la comitetul central al refugiaților, București.

CRONICA RAZBOIULUI

Să ne pregătim

pentru ceasul desrobiri totale

Pe meleagurile Basarabiei și Bucovinei desrobite, plânsetul și cântecele de jale au încetat. Rodnicia muncii este proprietatea celui care a realizat-o. Vieța aspră de „colhoz” este acum de domeniul amintirilor amare, iar stăpânirea bolșevică, un vis urât, de care nimeni nu vrea să-și mai amintească.

Peste toate amărăciunile îndurate în timpul anului de ispășire în „raiul sovietic”, se întinde astăzi bucuria regășirii pentru care au murit mulți.

Așa fiind, spre răsărit, rana adâncă a trupului țării nu mai sângerează. Se refac bisericile și școlile, reinviază tradiția întronată în cei 22 ani de gospodărie românească, iar sentimentul de libertate, siguranța vieții și avutului descrește fruntea, sub care sclipeste din nou lumina sinceră a ochilor, care urmăresc în infinit de zare fuga disperată a Satanei, alungată de semnul biruinței creștine: *Crucea*.

Lupta noastră nu s'a terminat însă. Și când spunem aceasta nu ne gândim numai la încheștarea tuturor forțelor în războiul dela răsărit, pe care trebuie să-l susținem până la capăt, ci ochii minții noastre străbat alte meleaguri, care-și așteaptă desrobirea....

Dinspre soare apune ne vine ecoul durerilor ce ne sfâșie inima. Ca și în răsărit, pe meleagurile Maramureșului și Crișanei.

Dincoace și dincolo de hotarul trasat de nedreptatea anului 1940, se adună tot mai multă durere, dar și mari speranțe. Din noianul atâtor pătămări se desprinde nădejdea călăuzitoare spre culmile idealului românesc, care nu va fi desăvârșit decât atunci, când dreptatea Cerescului Împărat va despica valurile de minciuni și ură și va trimite fulgerile pierzaniei asupra cotropitorilor....

Bucuria nu va fi deplină decât atunci, când pe muchi de dealuri va răsura iară buciul, iar la porțile Sătmarului va fâlfâi tricolorul românesc.

Va veni ceasul din urmă și în acel ceas, mintea și sufletul nostru să fie treaz pentru a răspunde „gata”, așa precum odinioară au răspuns cetele lui Iancu.

Incordarea crește

Situația strategică a Strâmto-rilor și poziția pe care o va adopta Turcia sporește tot mai mult încordarea eforturilor forțelor angajate în luptă. Pe de o parte puterile Axei, conștiente fiind de răul ce ar pricinui stăvilirea libertății navigației vaselor de război din Marea Mediterană în Marea Neagră, iar pe de altă parte, dorința anglo-bolșevică de a-și crea baze și puncte de rezistență mai aproape de continent, face ca masarea de trupe și material de război să fie

din ce în ce mai considerabilă.

Importanța ce reprezintă Bosforul și Dardanelele este de netăgăduit. Forțele navale ale Axei vor putea oricând să se îndrepte spre coasta de Nord și Est a Mării Negre pentru a stânjeni și chiar a distruge orice manevră bolșevică. Totul depinde de înțelegerea poporului turc, care, ce-i drept, este de câteva zile într'o teroare mereu crescândă din partea trupelor anglo-sovietice. Ocuparea întregii linii de frontieră dintre Iran și Turcia, bolșevizarea tuturor satelor iraniene, nesiguranța întronată de cei porniți în luptă „pentru a face să se respecte drepturile popoarelor mici și inviolabili-

Provocări zadarnice

După incidentul distrugătorului american „Greer” presa mondială publică tot felul de comentarii, fiecare apărând punctul său de vedere. Presa germană scoate în evidență faptul că acest incident este o provocare directă pentru forțele germane. Se scoate tot mai mult în evidență, că întâlnirea dintre distrugătorul „Greer” și submarinul german este un act de agresiune al marinei americane pusă sub comanda președintelui Roosevelt. Față de aceste intenții provocatorii, Germania a rămas calmă. De altfel, de mult timp guvernul

tatea teritorială», a stârnic, um era și firesc, o stare de surescitare la Ankara. Dar această stare de surescitare și nesiguranța a cuprins și cercurile englezești, care văd în înaintarea continuă a armatelor sovietice pe teritoriul iranian o stăpânire completă a drumului ce duce spre Indii. În adevăr, față de nesinceritatea lui Stalin și a colaboratorilor săi, dovedită cu prisoșința până acum, Englezii își pun întrebarea, dacă nu cumva ocuparea armată sovietică, nu va fi cel mai bun instrument de șantaj îndreptat împotriva Londrei pentru obținerea de ajutoare cât mai mari și de susținere a intereselor comuniste.

american nu are de cât o țintă: să provoace un incident germano-american. Cum însă voința poporului american se opune la aceasta, este foarte natural ca mistificarea să devină adevăratul instrument de dominare a președintelui Roosevelt. Printr'o deșanțată propagandă anti-germană s'a încercat a se vorbi poporului american, care n'a putut fi atras încă în jocul președintelui lor. Rezistența poporului american față de atitudinea conducătorului pare a fi de nesdruncinat.

Germania nu va răspunde la nici o provocare a Statelor Unite

Față de comunicatele americane și în așteptarea discursului președintelui Roosevelt, care a fost amânat, atitudinea Germaniei este arătată clar de câteva note oficiale care subliniază că nu se va răspunde la nici o provocare din partea Statelor-Unite. Toate încercările de a se pregăti noi

teatre de luptă vor rămâne simple încercări.

Cercurile berlineze consideră situația din jurul incidentului „Greer” ca destul de serioasă, dar o privesc cu cea mai mare liniște, așteptând modul în care Statele-Unite vor reacționa și fiind în același timp hotărâte să ia măsurile impuse.

Se pune problema demisiei d-lui Churchill?

În cercurile politice din Londra s'a pus în mod foarte serios, în ultimile zile, problema succesiunii d-lui Churchill. Până acum nu se știe căror împrejurări se datorește deschiderea acestei chestiuni, pe care presa britanică o comentează

insistent. La Berlin, această problemă este discutată cu un oarecare interes și se așteaptă să se constate dacă ea trebuie pusă numai în seama ziarelor, care au publicat-o, sau dacă trebuie considerată ca un fapt real.

Slujbele religioase din Anglia au provocat reacțiunea maselor

Știut este că Suveranul englez a cerut tuturor șefilor de confesiuni să săvârșească slujbe religioase speciale pentru poporul bolșevic și armata roșie greu încercată. Arhiepiscopul de Canterbury a cerut credincioșilor să considere această zi ca „ziua națională a rugăciunii”. În aceeași zi arhiepiscopul Canterbury și arhiepiscopul Arhagh, care este în același timp și primatul Irlandei, a vorbit la radio cu prilejul „zilei rugăciunilor” ce a fost organizată în bisericile engleze în favoarea unei victorii bolșevice. De-asemeni a vorbit la radio cu același prilej și cardinalul Hinsley iar Regele și Regina s'au rugat împreună cu copiii lor în biserica unui sat. Conducătorii bisericii anglicane au făcut elogiul luptei comuniste împotriva Germaniei exprimând recunoștința, simpatia și admirația Angliei pentru armata bolșevică și pentru energia ei rezistență. Nu se putea, ca Evreii să rămână în afara acestui eveniment și pentru aceasta marele rabin al impe-

riului britanic, Hertz, a organizat și el o oră de rugăciuni în sinagogi. La aceste rugăciuni organizate în Anglia au participat și membrii ambasadei sovietice în cinstea cărora orga a intonat „Internaționala”.

Față de acest fapt în localitatea Leicester s'au produs manifestații populare împotriva „zilei de rugăciuni pentru victoria sovietelor”.

Zece mii de membri ai sectei religioase „Martorii lui Iehova” au manifestat sub cerul liber.

Manifestația nu a fost interzisă, dar în cele din urmă manifestații au fost împrăștiate de poliție. Simpatia pentru poporul bolșevic pare a fi cuprins și pe femeile engleze, care au trimis femeilor sovietice un mesaj de simpatie ce cuprindea următoarea declarație: „Noi femeile din Marea Britanie salutăm femeile Uniunii Sovietice, ca pe camaradele noastre în lupta tuturor popoarelor libere. Suntem mișcate

și îmbărbătate de eroismul și stăpânirea voastră. Așteptăm ziua în care toate femeile din lume vor putea ajuta la restabilirea libertății și dreptății în lume”.

E posibilă o surpriză de ordin militar sau diplomatic

«Gazette de Lausanne», scrie, că lumea se poate aștepta la posibilitatea unei surprize de ordin militar sau diplomatic.

Nu este exclus, ca Berlinul să fie în acest moment în căutarea unei decizii definitive, care însă nu poate fi dobândită doar numai prin campania din Rusia, ci prin ansamblul împrejurărilor militare și diplomatice și numai după rezultatul operațiunilor de pe toate fronturile. Este posibil ca în sectorul african să fie reluată activitatea deoarece climatul va permite în curând operațiuni, care până acum au fost întrerupte de căldurile insuportabile. Ziarul care transmite știrea stăruie în deosebi asupra faptului că armatele germane din Africa au primit din Patrie toate aprovizionările de care au nevoie.

Situația pe frontul din răsărit

Diviziile motorizate ale armatei germane, sprijinite de unitățile armeei aeriene, au ajuns la fluviul Neva, pe un front larg spre Est de Petersburg și au luat cu asalt orașul Schuesselburg, de pe malul lacului Ladoga. Prin această cercul germano-finlandez din jurul Petersburgului este închis și orice legătură terestră a orașului este de-acum înainte tăiată cu restul țării. Forțele, care apără orașul, pot conta numai pe colaborarea forțelor navale sovietice închise în zona orientală a golfului Finlandei. Această colaborare însă nu va avea mare valoare, deoarece vapoarele sovietice, în caz că ar încerca o apropiere de zona Petersburgului, ar fi scufundate de bateriile grele germane. Incercarea Petersburgului este egală cu căderea sa, iar Kiewul își așteaptă aceeași soartă. Odată căzute aceste orașe întregul sistem defensiv și de protecție a Moscovei se va prăbuși și odată cu el și distrugerea întregului organism politic și militar sovietic. Trupele finlandeze, în atacul lor viforos la Răsărit de lacul Ladoga, au ajuns la fluviul Swir.

În sectorul Odesa, bolșevicii des-nădăduși, și-au aruncat în luptă toate forțele disponibile pentru a păstra cu orice preț localitatea considerată ca o fortăreață. Rezistența bolșevică, deși inutilă, ea pare a fi din motive de prestigiu, deoarece Odesa nu mai prezintă pentru bolșevici nici o valoare strategică.

Armatele române au străpuns liniile de fortificații ce apărau împrejurimile Odesei. Rămâne însă de străbătut un formidabil sistem de fortificații construit după toate normele moderne ale fortificațiilor. Totuși, izolarea completă a armatelor încercuite și deci neputința de aprovizionare care face ca stocurile de alimente și muniții să se epuizeze, va face ca orașul să fie predat în mâinile românilor fără ca el să fie supus stricăciunilor barbare, așa precum au fost supuse toate orașele părăsite de armatele lui Stalin. Punctul de vedere al comandamentului român a triumfat, așa precum va triumfa pretutindeni dorința de recâștigare a libertății fraților și a desrobirii gleei străbune.

Mardare Mateescu

Redactor responsabil
ION BOZDOG